

SMERNICA

č. 1/2016

na realizáciu ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v podmienkach obce Horná Mičina

čl. I

Úvodné ustanovenie

1) S cieľom zvýšenia kvality finančného riadenia a zabezpečenia hospodárneho, efektívneho účinného a účelného využívania verejných financií Ivan Lenár starosta obce Horná Mičina (ďalej len „starosta obce“) v zmysle § 5 ods. 1, § 6 ods. 2 zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“) vydáva túto smernicu.

2) Finančným riadením sa rozumie vnútorný systém, ktorým starosta obce v rámci svojej pôsobnosti vytvára s cieľom realizovať finančné operácie hospodárne, efektívne, účinne a účelne.

3) Finančná kontrola je súčasťou finančného riadenia a je to jeden z nástrojov starostu obce, aby mohol efektívne riadiť a dosahovať všetky stanovené úlohy a ciele obce. Z uvedeného dôvodu sa finančná kontrola vykonáva vždy už v štádiu pred uskutočnením finančnej operácie alebo jej časti napríklad s cieľom overiť, aké výsledky chce obec danou finančnou operáciou dosiahnuť a tiež, či je tento spôsob vykonania finančnej operácie efektívny, či na danú finančnú operáciu má obec dostatok verejných financií a podobne. V priebehu finančnej operácie alebo jej časti sa overuje jej hospodárnosť napríklad, či sa nejaký tovar obstaral v požadovanej kvalite za najlepšiu cenu v čase realizácie finančnej operácie. Aj zálohová platba, ktorú obec poskytuje a neskôr zúčtováva podlieha finančnej kontrole. Finančná kontrola, ktorú obec vykonáva, nekončí len vyplatením finančnej operácie, ale musí sa vykonávať až do posledného momentu dosiahnutia stanovených cieľov alebo udržateľnosti nejakej finančnej operácie alebo jej časti. Napríklad, ak obec poskytne verejné financie základnej škole na rekonštrukciu budovy, športovému klubu na zakúpenie kosačky ukončenie finančnej operácie alebo jej časti je až v momente, ak uplynú všetky podmienky poskytnutia verejných financií (ukončenie rekonštrukcie budovy, zakúpenie kosačky) a po celý čas obec musí vykonávať finančnú kontrolu. Buď ju vykonáva od stola formou základnej finančnej kontroly alebo administratívnej finančnej kontroly alebo na mieste formou finančnej kontroly na mieste.

4) Finančnou operáciou alebo jej časťou sa považuje príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií realizovaných hotovostne aj bezhotovostne, právny úkon a iný úkon majetkovej povahy. Finančná operácia sa overuje finančnou kontrolou v celom jej priebehu až do momentu dosiahnutia všetkých stanovených cieľov alebo splnenia udržateľnosti finančnej operácie alebo jej časti. Finančná operácia sa z časového hľadiska môže realizovať vo viacerých fázach, (napríklad pred podpisom zmluvy, pred uskutočnením platby) pred vstupom do záväzku, ale aj po vstupe do záväzku teda finančnú kontrolu je potrebné vykonávať počas celej doby trvania finančnej operácie až do naplnenia všetkých podmienok, za ktorých boli verejné financie poskytnuté, použité alebo mali byť použité.

5) Za verejné financie sa považujú verejné prostriedky definované podľa zákona 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov považujú aj finančné prostriedky poskytnuté na základe medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

6) Každá finančná operácia musí byť overovaná s prihliadnutím na jej hospodárnosť. Obec, ale aj právnické a fyzické osoby, ktorým bola napr. poskytnutá dotácia alebo nenávratný finančný príspevok musia pri nakladaní s verejnými prostriedkami zachovávať princíp hospodárnosti. Princíp hospodárnosti je zachovaný pokiaľ sa tovary, práce alebo služby obstarávajú v správnom čase, vo vhodnom množstve a kvalite za najlepšiu cenu. Zamestnanec obce overujúci pri základnej finančnej kontrole hospodárnosť finančnej operácie musí posúdiť, či množstvo tovaru alebo rozsah služieb nie je vo vzťahu k účelu finančnej operácie v značnom nepomere. Zároveň tovary, práce alebo služby majú byť obstarané v takom čase, v ktorom je možné dosiahnuť zamýšľaný účel finančnej operácie.

7) Z dôvodu zabezpečenia ochrany verejných financií starosta obce vytvára a zabezpečuje efektívny a účinný systém verejnej vnútornej kontroly, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je finančné riadenie, za ktoré zodpovedá starosta obce. Jedným z hlavných predpokladov účinného systému finančnej kontroly je zabezpečenie potrebnej výmeny informácií o nedostatkoch v jednotlivých fázach nepretržitého kontrolného procesu. Úlohou starostu obce v oblasti riadenia je rozvíjať systém finančného riadenia a operatívne odstraňovať nedostatky zistené finančnou kontrolou, pričom je tiež povinný určiť zamestnancov zodpovedných za zistené nedostatky a uplatniť voči nim náležité opatrenia.

Čl. II.

Finančná kontrola

1) Finančná kontrola sa vykonáva ako **základná** finančná kontrola, **administratívna** finančná kontrola **a môže** sa na základe poverenia starostu obce vykonávať aj ako finančná kontrola **na mieste**. Obec je povinná vykonávať finančnú kontrolu, za ktorej výkon priamo zodpovedá starosta obce. Cieľom finančnej kontroly má byť dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančných operácií alebo ich častí.

2) Finančná kontrola sa neobmedzuje na určité fázy činností obce, ale je prítomná v rámci celého fungovania obce. Finančná kontrola je nástrojom na dosahovanie cieľov a pomôcť zabrániť výskytu nedostatočnej efektívnosti obce alebo vzniku nedostatkov.

3) Základná finančná kontrola je **obligatórna** pre zodpovedných zamestnancov obce na všetky finančné operácie alebo ich časti. Vykonanie základnej finančnej kontroly je **obligatórne** aj v prípade, keď obec vykonáva overovanie finančnej operácie alebo jej časti administratívnou finančnou kontrolou alebo finančnou kontrolou na mieste.

4) Samotný rozsah overovania finančnej operácie závisí od povahy finančnej operácie. Finančné operácie sa v činnosti obce líšia svojou povahou. Niektoré (nie všetky) finančné operácie súvisia s verejným obstarávaním, vykonávanie niektorých finančných operácií je upravené vo vnútorných riadiacich aktoch, iné finančné operácie súvisia so zmluvou alebo rozhodnutím. Za zmluvu podľa obchodného zákonníka možno považovať aj potvrdenú objednávku pokiaľ obsahuje obligatórne náležitosti, ktoré obchodný zákonník pre určitý typ zmluvy vyžaduje. V takomto prípade sa teda finančnou kontrolou overí súlad finančnej operácie s objednávkou (zmluvou).

5) Pri vykonávaní finančnej kontroly nie je nutné overovať pri všetkých finančných operáciách súlad so všetkými skutočnosťami uvedenými v písmenách v § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole. Napríklad pokiaľ poskytovanie prostriedkov na určitý účel (pracovná cesta) nie je upravené vnútorným predpisom obce, nie je dôvod základnou finančnou kontrolou overovať súlad finančnej operácie s vnútorným predpisom. Rovnako, pokiaľ ide o overovanie finančnej operácie ktorá nesúvisí s procesom verejného obstarávania podľa osobitného predpisu, nie je potrebné overovať súlad s § 6 ods. 4 písm. b) zákona o finančnej kontrole.

Čl. III.

Základná finančná kontrola

1) Základnou finančnou kontrolou sa **overuje každá finančná operácia alebo jej časť vždy**, aj keď sa finančná operácia alebo jej časť overuje administratívnou finančnou kontrolou alebo finančnou kontrolou na mieste. Finančná operácia alebo jej časť sa vykonáva celý čas od prípravy finančnej operácie alebo jej časti až po jej ukončenie a splnenie všetkých cieľov finančnej operácie alebo jej časti. Základnou finančnou kontrolou sa zabezpečuje kontrola štyroch očí, aby sa predchádzalo vzniku nedostatkov, podvodov a nezrovnalostí pri hospodárení obce s verejnými financiami a preto základnú finančnú kontrolu musia vykonávať dve osoby (uplatnenie princípů kontroly štyroch očí).

2) Doklad súvisiaci so základnou finančnou kontrolou sa myslí doklad, ktorým je finančná operácia deklarovaná napríklad cestovný príkaz na služobnú cestu, faktúra, žiadosť o dotáciu, žiadosť o platbu, rozhodnutie vyrubení miestnej dane a podobne, ale aj doklad, ktorý je len prílohou dokladu, ktorým je finančná operácia deklarovaná.

3) Základnú finančnú kontrolu vykonáva:

A) V obci, ktorá nemá vedúceho zamestnanca a má jedného alebo viac zamestnancov.

Základnú finančnú kontrolu vykonáva starosta obce a zamestnanec zodpovedný za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa povahy finančnej operácie, alebo jej časti podľa rozhodnutia starostu obce.

4) Vykonanie základnej finančnej kontroly sa potvrdzuje na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou uvedením mena a priezviska osoby, ktorá vykonala základnú finančnú kontrolu. Ďalej zamestnanec obce uvedie svoj vlastnoručný podpis, dátum vykonania základnej finančnej kontroly a vyjadrenie, či je alebo nie je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať, v nej pokračovať alebo vymáhať poskytnuté plnenie, ak sa finančná operácia alebo jej časť už vykonala. Vykonanie základnej finančnej kontroly overuje starosta obce a uvedie, či s realizáciou/pokračovaním finančnej operácie súhlasí, uvedie dátum overenia finančnej operácie a podpis.

5) Vykonanie základnej finančnej kontroly sa potvrdzuje na krycom liste, ktorý sa pripojí k dokladu súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou. Krycí list, v ktorom sa potvrdzuje vykonanie základnej finančnej kontroly tvorí prílohu č. 1 tejto smernice. V krycom liste sa podčiarknu iba tie písmená, ktoré súvisia s pripravovanou finančnou operáciou alebo jej časťou.

6) Finančnú operáciu alebo jej časť nemožno vykonať, alebo v nej pokračovať, ak osoby vykonávajúce základnú finančnú kontrolu zistia, že finančná operácia, alebo jej časť nie je v súlade s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole.

Čl. IV.

Administratívna finančná kontrola

1) Administratívnu finančnú kontrolu ako súčasť finančnej kontroly **obec je povinná vykonávať, ak poskytne alebo poskytla** verejné financie inej právnickej osobe alebo fyzickej osobe. Poskytnutie verejných financií sa rozumie od momentu uzatvorenia zmluvy alebo vydania rozhodnutia o pridelení verejných financií až po ich vyplatenie a splnenie všetkých podmienok, na základe ktorých sa verejné financie poskytli. Zároveň obec je povinná vykonávať administratívnu finančnú kontrolu, ak sa verejné financie poskytujú v rámci programov Európskej územnej spolupráce podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013.

2) Administratívnou finančnou kontrolou sa rovnako ako pri základnej finančnej kontrole overuje súlad so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole, kedy výsledkom administratívnej finančnej kontroly je správa. Vykonaním administratívnej finančnej kontroly a vypracovaním správy nezaniká povinnosť vykonať aj základnú finančnú kontrolu, ktorú vykonávajú tie isté osoby, ktoré vykonali administratívnu finančnú kontrolu a okrem správy uvedú požadované skutočnosti uvedené v § 7 ods. 3 zákona o finančnej kontrole aj na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou, pričom za takýto doklad môže byť považovaná aj správa z administratívnej finančnej kontroly za predpokladu, že v nej budú uvedené aj povinné náležitosti vyplývajúce z ustanovení o základnej finančnej kontrole, t. j. meno a priezvisko osôb, ktoré vykonali základnú finančnú kontrolu, ich podpisy, dátum vykonania základnej finančnej kontroly a vyjadrenie, či je alebo nie je možné finančnú operáciu, alebo jej časť vykonať, v nej pokračovať alebo vymáhať poskytnuté plnenie, ak sa finančná operácia alebo jej časť už poskytla.

3) Administratívna finančná kontrola sa netýka tej časti verejných financií, ktoré súvisia so zabezpečením vlastnej prevádzky (mzdy, plyn, elektrina, vodné-stočné atď.) inej osoby vrátane subjektov zapojených na rozpočet obce alebo sú v jej vecnej pôsobnosti.

4) Administratívnu finančnú kontrolu nie je potrebné vykonať, ak sa o finančnej operácii alebo jej časti rozhoduje v správnom konaní, súdnom konaní, certifikačnom overovaní alebo inom konaní podľa osobitných predpisov.

5) Administratívnu finančnú kontrolu vykonáva:

A) V obci, ktorá nemá vedúceho zamestnanca a má jedného alebo viac zamestnancov.

Administratívnu finančnú kontrolu vykonáva starosta obce a zamestnanec zodpovedný za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa povahy finančnej operácie, alebo jej časti podľa rozhodnutia starostu obce.

Oprávnené osoby pri vykonávaní administratívnej finančnej kontroly sú oprávnené vyžadovať a odoberať od povinnej osoby alebo od osoby, ktorá je vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti dodávateľom výkonov, tovarov, prác alebo služieb, alebo akejkolvek inej osoby, ktorá má informácie, doklady alebo iné podklady, ktoré

sú potrebné na výkon finančnej kontroly, ak ich poskytnutiu nebráni osobitný predpis v určenej lehote originály alebo úradne osvedčené kópie dokladov, písomnosti, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky, ich výpisov, výstupov, vyjadrenia, informácie, dokumenty a iné podklady súvisiace s administratívnou finančnou kontrolou. Vzor vyžiadania dokladov, potvrdenie o odobratií dokladov, potvrdenie o vrátení dokladov tvoria prílohu č. 10, č. 11, č. 12 tejto smernice.

6) Ak oprávnené osoby, ktoré vykonávajú administratívnu finančnú kontrolu zistia, že kontrolovaná finančná operácia alebo jej časť je v súlade s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole vypracujú správu z administratívnej finančnej kontroly. Vzor správy z administratívnej finančnej kontroly tvorí prílohu č. 2 tejto smernice.

7) Ak oprávnené osoby, ktoré vykonávajú administratívnu finančnú kontrolu zistia, že kontrolovaná finančná operácia alebo jej časť nie je v súlade s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole vypracujú návrh správy z administratívnej finančnej kontroly. Vzor návrhu správy z administratívnej finančnej kontroly tvorí prílohu č. 3 tejto smernice. Návrh správy z administratívnej finančnej kontroly doručia povinnej osobe s cieľom oboznámiť povinnú osobu zo zistenými nedostatkami a vyžiadať od povinnej osoby v určenej lehote písomné námietky k zisteným nedostatkom. V prípade, že povinná osoba uplatní námietky v určenej lehote, osoby vykonávajúce finančnú kontrolu preveria opodstatnenosť alebo neopodstatnenosť týchto námietok. Opodstatnené námietky za zohľadnia v správe. Vzor spôsobu vysporiadania námietok oprávnenou osobou je uvedený v prílohe č. 13 a č. 14 tejto smernice.

8) Po písomnom vyjadrení povinnej osoby k zisteným nedostatkom a po vysporiadaní námietok oprávnenou osobou, oprávnená osoba vypracuje správu, ktorú doručí povinnej osobe. Vzor správy z administratívnej finančnej kontroly tvorí prílohu č. 4 tejto smernice.

9) Na vykonávanie administratívnej finančnej kontroly sa použijú ustanovenia základných pravidiel finančnej kontroly podľa § 20 až § 27 zákona o finančnej kontrole.

10) Administratívna finančná kontrola je skončená dňom zaslania správy z administratívnej finančnej kontroly povinnej osobe.

Čl. V.

Finančná kontrola na mieste

1) Obec je oprávnená vykonať finančnú kontrolu na mieste. Je to nástroj starostu obce, ktorým zabezpečuje správne a efektívne finančné riadenie v rámci obce, ako aj v rámci právnickej osoby v jej zriaďovateľskej pôsobnosti alebo zakladateľskej pôsobnosti a inej osobe, ktorej boli poskytnuté verejné financie obcou.

2) Rovnako ako pri administratívnej finančnej kontrole sa vykoná aj finančná kontrola na mieste, ak sa verejné financie poskytujú v rámci programov Európskej územnej spolupráce podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady č. 1299/2013 zo 17. decembra 2013.

3) Poverený zamestnanec obce na vykonanie finančnej kontroly na mieste je povinný vopred oznámiť povinnej osobe termín a cieľ vykonania finančnej kontroly na mieste. Vzor oznámenia finančnej kontrole na mieste tvorí prílohu č. 9 tejto smernice.

4) Vykonaním finančnej kontroly na mieste a vypracovaním správy nezaniká povinnosť vykonať aj základnú finančnú kontrolu a okrem správy sa na doklade súvisiacom s finančnou operáciou alebo jej časťou uvedú požadované skutočnosti uvedené § 7 ods. 3

zákona o finančnej kontrole, pričom za takýto doklad môže byť aj správa z finančnej kontroly na mieste za predpokladu, že v nej budú uvedené aj povinné náležitosti vyplývajúce z ustanovení o základnej finančnej kontrole, t. j. meno a priezvisko osôb, ktoré vykonali základnú finančnú kontrolu, ich podpisy, dátum vykonania základnej finančnej kontroly a vyjadrenie, či je alebo nie je možné finančnú operáciu, alebo jej časť vykonať, v nej pokračovať alebo vymáhať poskytnuté plnenie, ak sa finančná operácia alebo jej časť už poskytla.

5) Finančnou kontrolou na mieste sa overuje skutočné dodanie tovarov, služieb a prác, overuje sa účtovníctvo povinnej osoby, personálne výdavky, súlad realizácie finančnej operácie s podmienkami dohodnutými v zmluve a pod. Overuje sa celkový súlad výdavkov a skutočností deklarovaných zo strany povinnej osoby prostredníctvom predložených dokladov so skutočnosťou. Finančnou kontrolou na mieste je obec oprávnená overovať finančnú operáciu alebo jej časť aj opakovane, pokiaľ je to potrebné pre správne stanovenie oprávnenosti výdavkov, alebo je výkon uvedenej činnosti potrebný z iných relevantných dôvodov, napr. podozrenie z podvodu, nezrovnalosti atď.

6) Finančnú kontrolu na mieste vykonávajú dve osoby, a to len na základe písomného poverenia starostu obce. Z poverenia musí byť zrejmé, ktoré osoby sú oprávnené na výkon kontroly, kto je povinnou osobou, čo je cieľom kontroly. Poverenie musí byť vyhotovené v písomnej forme podpísané starostom obce a datované. Vzor poverenia tvorí prílohu č. 8 tejto smernice.

7) Finančnú kontrolu na mieste vykonáva:

A) V obci, ktorá nemá vedúceho zamestnanca a má jedného alebo viac zamestnancov.

Finančnú kontrolu na mieste vykonáva starosta obce a zamestnanec zodpovedný za rozpočet, verejné obstarávanie, správu majetku alebo za iné odborné činnosti podľa povahy finančnej operácie, alebo jej časti podľa rozhodnutia starostu obce.

8) Oprávnené osoby pri vykonávaní finančnej kontroly na mieste sú oprávnené vyžadovať a odoberať od povinnej osoby alebo od osoby, ktorá je vo vzťahu k finančnej operácii alebo jej časti dodávateľom výkonov, tovarov, prác alebo služieb, alebo akejkolvek inej osoby, ktorá má informácie, doklady alebo iné podklady, ktoré sú potrebné na výkon finančnej kontroly, ak ich poskytnutiu nebráni osobitný predpis v určenej lehote originály alebo úradne osvedčené kópie dokladov, písomnosti, záznamy dát na pamäťových médiách prostriedkov výpočtovej techniky, ich výpisov, výstupov, vyjadrenia, informácie, dokumenty a iné podklady súvisiace s finančnou kontrolou na mieste. Vzor vyžiadania dokladov, potvrdenie o odobratí dokladov, potvrdenie o vrátení dokladov tvoria prílohu č. 10, č. 11, č. 12 tejto smernice.

9) Ak oprávnené osoby, ktoré vykonávajú finančnú kontrolu na mieste zistia, že kontrolovaná finančná operácia alebo jej časť je v súlade s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole vypracujú správu z finančnej kontroly na mieste. Vzor správy z finančnej kontroly na mieste tvorí prílohu č. 5 tejto smernice.

10) Ak oprávnené osoby, ktoré vykonávajú finančnú kontrolu na mieste zistia, že kontrolovaná finančná operácia alebo jej časť nie je v súlade s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole vypracujú návrh správy z finančnej kontroly na mieste. Návrh správy z finančnej

kontroly na mieste doručia povinnej osobe s cieľom oboznámiť povinnú osobu zo zistenými nedostatkami a vyžiadať od povinnej osoby v určenej lehote písomné námietky k zisteným nedostatkom. Vzor návrhu správy z finančnej kontroly na mieste tvorí prílohu č. 6 tejto smernice.

11) Po písomnom vyjadrení povinnej osoby k zisteným nedostatkom a po vysporiadaní námietok oprávnenou osobou, oprávnená osoba vypracuje správu, ktorú doručí povinnej osobe. Vzor správy z finančnej kontroly na mieste tvorí prílohu č. 7 tejto smernice.

12) Na vykonávanie finančnej kontroly na mieste sa použijú ustanovenia základných pravidiel finančnej kontroly podľa § 20 až § 27 zákona o finančnej kontrole.

13) Finančná kontrola na mieste je skončená dňom zaslania správy z finančnej kontroly na mieste povinnej osobe.

Čl. VI.

Záverečné ustanovenia

1) Zrušuje sa Smernica na realizáciu ustanovení zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“) v podmienkach obce č. 2/2012 zo dňa 5.9.2012

2) Smernica č. 1/2016 na realizáciu ustanovení zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v podmienkach obce č. 1/2016 zo dňa 5.4.2016 nadobúda účinnosť dňom 1.5.2016 ako záväzná vnútorná norma pre starostu obce a zamestnancov obce.

V Hornej Mičinej, 5.4.2016

Ivan Lenár
starosta obce